

Asia: VN/36703/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi metsälain ja luonnonsuojelulain 70 ja 82 § muuttamisesta

Pykäläkohtainen lausunto

Metsälain 10 c § Metsän hoitamisen ja käyttämisen rajoitukset linnuston huomioon ottamiseksi

On hyvä, että ehdotetussa metsälain 10 c pykälässä metsän hakkaaja veloitetaan arvioimaan käsittelyalueen linnustoa metsätyypin, metsän iän ja muiden saatavissa olevien tietojen perusteella sekä toteuttamaan ennalta ehkäisevät toimenpiteet lintulajin yksilöiden kuoleman ja pesien vahingoittumisen ja häirinnän välttämiseksi. Erityisen kiitettävää on, että puunkorjuu tulisi kielletyksi rehevissä lehtipuuvaltaisissa metsissä, korvissa ja rantametsissä lintujen pesintäaikana, ja että käsittelyalueella suunnitteluvaiheessa tai metsän hoitamiseen ja käyttämiseen liittyvien toimenpiteiden yhteydessä havaittu linnunpesä, jossa pesintä on käynnissä, tulisi säästää vahingoittamatta pesää. Myös isojen haapojen, kolopuiden sekä pysty- ja maalahopuiden säästäminen olisi edistysaskel lintujen pesien suojelussa.

On tärkeää, että metsälain 10 c § koskisi myös pienikokoisia puustojen hakkuita mainituissa lehtipuuvaltaisissa metsissä, korvissa ja rantametsissä. Asetuksella ei tulisi heikentää pesintäaikaisten hakkuiden kieltoa pienissä metsäkohteissa (14 §).

Metsälain 14 § Metsänkäyttöilmoitus

-

Metsälain 18 § Metsärikos ja metsärikkomus

-

Luonnonsuojelulain 70 § Eläinlajien rauhoitus

-

Luonnonsuojelulain 82 § Yleispoikkeus eräistä rauhoitussäännöksistä

Luonnonsuojelulain 82 pykälään ehdotettu yleispoikkeus eräistä rauhoitussäännöksistä sallisi (poikkeuksena 70 pykälään) eläinyksilöiden tahallisen häirinnän eläinten lisääntymisaikana edellyttäen, että häirinnästä ei aiheudu haittaa uhanalaisen ja harvalukuisen lintulajin lisääntymiselle tai muutoin merkittävää haittaa lintulajin kannan tyydyttävän tason ylläpitämiselle tai saattamiselle kyseiselle tasolle.

Haitan tason määrittämiseen on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota. On myös tärkeää huomioida, että eläinten hyvinvointilaissa tarkoitettua kärsimystä ja hyvinvoinnin heikkenemistä aiheutuu pesintäaikaisissa hakkuissa kaikille hakkuiden piirissä oleville linnuille, ei ainoastaan uhanalaisten lajien yksilöille. Velvoite suojella eläimiä tahallisen kärsimyksen aiheuttamiselta koskee kaikkia eläinyksilöitä lajiin ja uhanalaisstatukseen katsomatta.

Esityksen vaikutukset

Miten arvioitte esityksen vaikutuksia (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)?

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsälakia lisäämällä metsänhakkuuta ja muuta metsätalouden harjoittamista koskevia rajoituksia ja velvoitteita linnuston huomioon ottamiseksi, ja täydentämällä metsälain seuraamussääntelyä. Tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää kansallista sääntelyä liittyen pesintäaikaisiin metsänhakkuisiin. Luonnonsuojelulakiin ehdotetaan lisättäväksi lintujen häirintäkiellon toimeenpanoa selkeyttävät säännökset.

Eläinten hyvinvointikeskus (EHK) on kansallinen eläinten hyvinvoinnin asiantuntijaverkosto, jonka tehtävänä on edistää eläinten hyvinvointia tutkitusta tiedosta viestimällä ja edistämällä tutkimuksen ja viranomaisten yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja parantamiseksi. Eläinten hyvinvointi määritellään tieteen kentällä eläimen kokemukseksi omasta fyysisestä ja psyykkisestä tilastaan. Hyvinvointi on siten jokaisen yksilön oma kokemus.

Lakia eläinten hyvinvoinnista (693/2023) sovelletaan kaikkiin eläimiin (2 §). Sen tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta (1 §).

Lintujen pesintäaikaisissa hakkuissa, niin harvennus- kuin etenkin päätehakkuissa, tuhoutuu Birdlife Suomen arvion mukaan vuosittain 100 000 linnunpesää. Pesien tuhoutuminen tarkoittaa satojentuhansien linnunpoikasten murskautumista, kuivumista, paleltumista tai nääntymistä nälkään. Pesintäaikaiset metsähakkuut vaikuttavat siis olennaisella tavalla merkittävän eläinryhmän hyvinvointiin ja voivat aiheuttaa linnuille huomattavaa kärsimystä, sen lisäksi, että niillä on vaikutusta myös uhanalaisten lintulajien kantoihin ja populaatioihin.

Muita huomioita

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Raussi Satu
Luonnonvarakeskus, Eläinten hyvinvointikeskus